

Negocierea unui acord de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Andină

Recomandarea Parlamentului European din 15 martie 2007 adresată Consiliului privind mandatul de negociere a unui acord de asociere între Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Comunitatea Andină și țările sale membre, pe de altă parte (2006/2221(INI))

Parlamentul European,

- având în vedere propunerea de recomandare adresată Consiliului, prezentată de Luis Yañez-Barnuevo García în numele grupului PSE, privind directivele de negociere a unui acord de asociere între Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Comunitatea Andină și țările sale membre, pe de altă parte (B6-0374/2006),
- având în vedere alineatul (31) din Declarația de la Viena, care reia decizia adoptată de Uniunea Europeană și de Comunitatea andină (CAN) cu ocazia celei de-a patra reuniune la nivel înalt Uniunea Europeană - America Latină și Caraibe, care avut loc la Viena la 12 mai 2006, de la iniția, în decursul anului 2006, un proces vizând negocierea unui acord de asociere care să includă un dialog politic, programe de cooperare și un acord comercial,
- având în vedere titlul V din Tratatul privind Uniunea Europeană,
- având în vedere rezoluția sa din 15 noiembrie 2001 privind un parteneriat global și o strategie comună pentru relațiile între Uniunea Europeană și America Latină¹,
- având în vedere poziția sa din 31 martie 2004 privind propunerea de decizie a Consiliului referitoare la semnarea unui acord de dialog politic și de cooperare între Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Comunitatea Andină și țările sale membre, și anume Republicile Bolivia, Columbia, Ecuador, Peru și Republica Bolivariană Venezuela, pe de altă parte²,
- având în vedere rezoluția sa din 27 aprilie 2006 privind un parteneriat consolidat între Uniunea Europeană și America Latină³,
- având în vedere recomandarea Comisiei Europene privind deschiderea negocierilor în vederea încheierii unui acord de asociere cu Comunitatea Andină și statele sale membre(SEC(2006)1625),
- având în vedere articolul 114 alineatul (3) și articolul 83 alineatul (5) din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe și avizul Comisiei pentru

¹ JO C 140 E din 13.6.2002, p. 569.

² JO C 103 E din 29.4.2004, p. 543.

³ JO C 296 E din 6.12.2006, p. 123.

dezvoltare, precum și cel al Comisiei pentru comerț internațional (A6-0025/2007),

- A. întrucât respectarea democrației, a statului de drept și exercitarea deplină și integrală a drepturilor omului de către orice persoană, precum și respectarea integrală a drepturilor civile și politice ale resortisanților din cele două regiuni constituie criterii esențiale care guvernează dezvoltarea asocierii între părți,
 - B. întrucât garantarea, pentru toți cetățenii, a exercitării depline a drepturilor fundamentale, în special de către persoanele mai puțin favorizate, cum ar fi cele care aparțin populațiilor indigene, și consolidarea participării lor sociale și politice constituie elemente fundamentale ale acordului,
 - C. având în vedere eforturile și disponibilitatea de care a dat dovadă CAN cu privire la încheierea unui acord de asociere cu Uniunea Europeană, în ciuda dificultăților interne cu care ea se confruntă,
 - D. întrucât directivele de negociere a viitorului acord trebuie să stabilească în mod clar că părțile vor semna un acord global care trebuie să includă un dialog politic, necesar oricărei adevărate asocieri, precum și program de cooperare și crearea unei zone de liber schimb vizând maximum de beneficii pentru toți resortisanții celor două regiuni,
 - E. întrucât , la data de 13 iunie 2006, președinții Boliviei, Columbiei, Ecuadorului și Perului s-au reunit la Quito și au răspuns în mod pozitiv cerințelor definite în Declarația de la Viena mai sus-menționată, convenind să-și consolideze voința de integrare și să încurajeze procesul în vederea lansării negocierilor pentru încheierea acordului de asociere între CAN și UE,
 - F. întrucât crearea Adunării Parlamentare Euro-Latino-Americane (EuroLat) a constituit o etapă decisivă în consolidarea legitimității democratice și în dimensiunea politică a relațiilor dintre Uniunea Europeană și America Latină, în special dintre UE și CAN, și întrucât această Adunare va constitui un forum permanent de dialog politic între cele două regiuni,
 - G. întrucât directivele de negociere a viitorului acord trebuie să țină cont de gravul deficit economic, politic și social care există în majoritatea țărilor andine, de diferențele de dezvoltare dintre cele două regiuni, și de caracteristicile relațiilor economice existente în cadrul CAN,
 - H. întrucât trebuie să se asigure că instrumentele multianuale de programare financiară ale UE sunt compatibile cu realizarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) în regiunea andină,
1. adresează Consiliului următoarele recomandări:
- a) să se asigure că mandatul de negociere include în mod expres temeiul juridic de negociere al noului acord de asociere, și anume articolul 310 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, coroborat cu articolul 300 alineatul (2) primul paragraf prima teză și cu articolul 300 alineatul (3) al doilea paragraf din același tratat;
 - b) să precizeze în directivele de negociere că unul dintre obiectivele acordului de

asociere între UE și CAN ar trebui să fie stabilirea la timp a unei zone de liber schimb avansate (ZLS), a unui dialog politic și a unei cooperări, precum și promovarea dezvoltării umane durabile, a coeziunii sociale, a consolidării democrației și a statului de drept și a respectării depline a drepturilor omului, precum și a drepturilor civile, politice, economice și sociale, fără a uita dimensiunea culturală și cea legată de mediu a acestor drepturi;

- c) să prevadă în directivele mai sus amintite indicații clare care să vizeze sprijinirea partenerilor andini în eforturile lor de aprofundare a integrării regionale în toate domeniile, privilegiind un acord între blocurile regionale, care să nu excludă totuși tratamentul diferențiat indispensabil evoluției procesului integrării în cadrul CAN;
- d) să identifice temele centrale pe care sunt axate calendarul și dialogul politic al directivelor mai sus-amintite, inclusiv actualizarea obiectivelor și demersurilor care se referă la guvernarea și la stabilitatea democratică, la lupta împotriva corupției, împotriva impunității și a terorismului, în special a terorismului legat de traficul de droguri și de raportul acestuia cu criminalitatea organizată, la menținerea păcii și a securității, și la gestionarea conflictelor; să includă și noi chestiuni, precum reducerea sărăciei, susținerea coeziunii sociale, migrațiile și schimburile umane și să întreprindă acțiuni concrete, în special în materie de adoptare de poziții comune în cadrul platformelor internaționale sau al Organizației Națiunilor Unite;
- e) să desemneze membrii comisiei parlamentare paritare UE-CAN, care va fi creată în temeiul noului acord de asociere, din rândurile deputaților în Parlamentul European și în Parlamentul Andin care fac parte și din Adunarea parlamentară euro-latino-americană, ca expresie concretă a sprijinului adus procesului de integrare regională a regiunii andine și a asocierii strategice biregionale UE-America Latină și Caraibe;
- f) ***acordă prioritate acțiunilor UE, în special în domeniile educației și sănătății;***
- g) să promoveze participarea structurată a organizațiilor societății civile în domeniile cuprinse în acordul de asociere și în procesul de negociere, definind mecanismele de dialog, garantând transparența și accesul oportun la informații, propunând organizarea de conferințe periodice cu reprezentanții organizațiilor sociale și ai societății civile, atât în cadrul UE, cât și în cadrul CAN și să acorde acestor reprezentanți statutul de observatori pe parcursul reuniunilor interministeriale, facilitând și participarea lor activă în forumurile, comisiile și sub-comisiile sectoriale ale acestora din urmă;
- h) să reia, în directivele mai sus amintite, consensul stabilit între UE și CAN cu privire la responsabilitatea comună în materie de luptă împotriva traficului de droguri ilicite, consolidând dialogul politic specializat în domeniul luptei împotriva drogurilor, și să țină cont de implicațiile sociale, economice și de mediu, în vederea aplicării măsurilor propuse, în special a măsurilor vizând promovarea și facilitarea locurilor de muncă și a culturilor alternative și a accesului acestora pe piață, precum și a mecanismelor de control specifice, destinate să limiteze și să reducă în mod progresiv infracțiunile asociate, de spălare de capital și de trafic de arme;
- i) să garanteze includerea, în viitorul acord de asociere, a clauzei numite democratică, precum și a altor clauze cu caracter social (în raport cu dispozițiile în materie de drept al muncii, cuprinse în convențiile OIM și menționând în special Convenția nr.

169 privind populațiile indigene și tribale din țările independente, asigurarea de condiții de muncă decente, nediscriminarea și egalitatea între femei și bărbați în domeniul muncii și eliminarea muncii copiilor) și privitoare la mediu; să se facă trimitere în mod expres la mecanismele concrete care garantează aplicabilitatea lor și să se garanteze în special continuitatea și ameliorarea regimului de măsuri cu caracter stimulat în materie de ocupare a forței de muncă și de mediu din cadrul Sistemului de preferințe generalizate⁴ (SPG), inclusiv regimul SPG PLUS, prevăzând în special prezentarea, în fața Parlamentului European, de către Comisie, a unui raport anual de monitorizare în materie;

- j) să dispună, în directivele de mai sus, de dispozițiile în materie de cooperare pentru dezvoltare din noul acord care vizează realizarea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului (OMD), de specificul regiunii andine, și, prin urmare, să se plece de la principiul conform căruia este prioritară formarea de capital uman, dacă se dorește eliminarea sărăciei în regiune; să se acorde în acest scop o atenție sporită educației, cercetării, științelor și tehnologiei, precum și culturii, promovând, în plus, consolidarea schimburilor între aceste domenii, protejării sănătății publice, a ecosistemelor și a biodiversității;
- k) să se insiste pe necesitatea de a garanta coerența măsurilor politice care favorizează dezvoltarea, conform principiului consfințit în articolul 178 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, de declarația comună a Consiliului și a reprezentanților guvernelor Statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, a Parlamentului European și a Comisiei privind politica de dezvoltare a Uniunii Europene intitulată „Consensul european privind dezvoltarea”⁵, precum și de concluziile Consiliului privind includerea problemelor de dezvoltare în procesul decizional al Consiliului⁶;
- l) subliniază necesitatea ca aceste directive să țină cont în mod substanțial de obiectivul prioritar care constă în eradicarea sărăciei, a inegalității, a excluderii sociale și a tuturor formelor de discriminare, în special a discriminărilor pe criterii sexuale și etnice, și subliniază în plus faptul că este importantă punerea în aplicare a unei strategii generale integrate în materie de dezvoltare și de politici care să garanteze egalitatea de șanse și condiții de viață și de muncă mai bune pentru toți, inclusiv drepturile economice și culturale ale populațiilor indigene, precum și un acces prioritar sporit la educație și la îngrijire medicală;
- m) cere punerea în practică a unor măsuri de consolidare a mecanismelor interne și a măsurilor comune în cadrul asocierii, pentru ca strategiile de dezvoltare să fie exploatate la potențial maxim și să poată încuraja proiectele de co-dezvoltare, mai ales cu populațiile imigrate care locuiesc în cadrul Uniunii;
- n) semnalează că investițiile străine sunt capitale pentru dezvoltarea economică a ambelor regiuni și subliniază că se dorește ca întreprinderile europene având investiții în CAN să aplice în această regiune aceleași norme în ceea ce privește condițiile de muncă și de investiții ca cele care sunt în vigoare în UE, precum și ca

⁴ Regulamentul (CE) nr. 980/2005 al Consiliului din 27 iunie 2005 de aplicare a unui sistem de preferințe tarifare generalizate (JO L 169, 30.6.2005, p. 1).

⁵ JO C 46, 24.2.2006, p. 1.

⁶ Concluziile Consiliului „Afaceri generale și relații externe” din 16 și 17 octombrie 2006, document nr. 13735/06.

securitatea juridică a investitorilor să fie garantată în temeiul dreptului privat internațional și în spiritul respectării depline a principiului suveranității naționale asupra resurselor naturale;

- o) să includă în viitorul acord, privitor la migrație, dispoziții vizând consolidarea drepturilor fundamentale, a dreptului muncii și a drepturilor civile ale migranților legali, cu precădere a asigurării sociale a acestora, oriunde s-ar afla ei, și să definească mecanismele având rolul de a facilita și de a asigura tranzacții financiare mai puțin costisitoare, mai transparente și mai sigure, ocupându-se, în același timp, de problemele de fond care se află la originea migrației;
- p) să prevadă obiective de susținere a integrării regionale andine - cu precădere a integrării infrastructurilor materiale și infrastructurilor din domeniul transporturilor, al comunicațiilor și al energiei - printre obiectivele următorului mandat de activități al Băncii Europene de Investiții în America Latină și în Asia, pentru ca activitățile acestei instituții să completeze eficient noul acord;
- q) să prevadă, în directivele menționate mai sus, consolidarea susținerii din partea Uniunii pentru integrarea andină, precum și pentru reformarea și întărirea cadrului legislativ și al instituțiilor acesteia, pentru ca acestea din urmă să câștige în eficiență, în reprezentativitate și în legitimitate, mai ales în ceea ce privește înlăturarea obstacolelor în calea schimburilor, libera circulație a persoanelor, politicile comune și armonizarea legislațiilor, făcând în același timp referire la experiența europeană în materie de fonduri structurale, regionale și de coeziune;
- r) să stabilească, în directivele menționate mai sus, că studiul de impact social și de mediu trebuie să fie prezentat la începutul negocierilor, ca document de referință al agenției însărcinate cu negocierile;
- s) să încheie un acord de asociere cu CAN care să fie global și echilibrat, și care să se bazeze pe trei piloni: un capitol politic și instituțional cu rolul de a consolida dialogul democratic și cooperarea politică, un capitol consacrat cooperării care să promoveze dezvoltarea economică și socială durabilă și un capitol comercial care să țină pe deplin cont de obiectivele dezvoltării specifice țărilor care fac parte din CAN;
- t) să prevadă, în directivele de negociere, liberalizarea progresivă și reciprocă a schimburilor comerciale în condiții de justiție și beneficiu mutual fondate pe complementaritate și solidaritate, pentru ca viitorul acord să reducă asimetriile care există între Uniunea Europeană și CAN, precum și între țările membre ale acesteia din urmă; să prevadă, în consecință, un tratament special, diferențiat și flexibil, în ceea ce privește termenele care trebuie stabilite, în funcție de angajamentele din domeniul integrării regionale și de progresele realizate de țările andine în materie de competitivitate; este necesară susținerea fără echivoc a transformării producției și competitivității economiilor andine, prin intermediul instrumentelor de cooperare pentru dezvoltare și a transferurilor de tehnologii, al adăugării de criterii referitoare la conținutul național în regulile de origine, și al creării unor programe de cooperare și de asistență tehnică, toate aceste măsuri, cu rolul de a promova un cadru juridic stabil, să garanteze siguranța investițiilor și a relațiilor economice și comerciale între părți;

- u) să considere negocierile referitoare la o zonă de liber schimb UE - CAN ca fiind un element esențial pentru afirmarea rolului Uniunii Europene ca partener în schimburile comerciale și în domeniul investițiilor și pentru a consolida integrarea intercontinentală, precum și să recunoască faptul că aceste negocieri trebuie să se finalizeze repede, într-un context marcat de extinderea acordurilor comerciale bilaterale ale Statelor Unite ale Americii și de propunerea lansată de Statele Unite ale Americii de a crea o zonă de liber schimb a Americilor, condusă de Statele Unite ale Americii;
- v) să țină cont de faptul că încheierea unui acord de asociere cu CAN, pentru instituirea unei zone euro-latino-americane de asociere globală interregională, reprezintă o prioritate strategică pentru relațiile externe ale Uniunii Europene într-un context internațional caracterizat prin : o interdependență din ce în ce mai accentuată, creștere economică, apariția unor noi puteri economice și o serie de provocări globale care depășesc granițele naționale, precum securitatea, guvernanta economică globală, mediul și lupta împotriva sărăciei;
- w) să se implice în crearea unei zone euro-latino-americane de asociere globală interregională întru totul conforme cu noul mecanism de transparență al Organizația Mondială a Comerțului (OMC) și cu drepturile și obligațiile care decurg din acordul OMC, în special articolul XXIV din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) și articolul V din Acordul General privind Comerțul cu Servicii (GATS), contribuind astfel la consolidarea sistemului comercial multilateral;
- x) să excludă din aceste directive orice condiție expresă sau implicită care condiționează semnarea viitorului acord UE-CAN de încheierea prealabilă a negocierilor în cadrul rundei OMC, fără a renunța la includerea în directivele mai sus menționate, în timp util, a rezultatelor planului de lucru de la Doha compatibile cu obiectivul principal al asocierii UE-CAN, ca dovadă a susținerii concrete și decisive în favoarea procesului andin de integrare regională;
- y) să negocieze un acord comercial unic și indivizibil care să aibă aplicare dincolo de obligațiile respective, prezente și viitoare, ale celor două părți implicate, în cadrul OMC și să creeze, pe o perioadă de tranziție compatibilă cu regulile OMC, o zonă euro-latino-americană de asociere globală interregională care, fără a exclude vreun sector, să țină cont, în cel mai puțin restrictiv mod cu putință, de dimensiunea dezvoltării și de sensibilitatea specifică a anumitor produse;
- z) să acorde o atenție sporită procesului de evaluare comun UE-CAN a integrării economice regionale a CAN, care conține o serie de concluzii operaționale concrete majore, care vizează intensificarea, dezvoltarea și finalizarea realizării uniunii vamale și a pieței interne comune a CAN, care sunt esențiale pentru negocierea și finalizarea creării unei zone de liber schimb efectiv între cele două regiuni;
- aa) să acorde o atenție sporită elementului cel mai important în vederea reușitei negocierilor, și anume inițiativelor prevăzute de CAN în vederea aprofundării integrării economice regionale și mai ales acelor inițiative referitoare la drepturile vamale aplicate produselor provenind din Uniunea Europeană, simplificării și armonizării regimurilor vamale și domeniului serviciilor și transporturilor rutiere transfrontaliere;
- ab) să ofere posibilități noi și reale de acces pe piața agricolă, care constituie un sector

esențial pentru dezvoltarea CAN, admițând în același timp că flexibilitatea Uniunii în domeniul agricol trebuie să se subordoneze progreselor înregistrate în alte sectoare, precum accesul pe piață al produselor non-agricole și al serviciilor, precum și chestiunilor de natură agricolă, altele decât cele legate de accesul pe piață;

- ac) să recunoască importanța garantării accesului universal la serviciile esențiale și drepturile țărilor de a legifera la nivel național, și în consecință să poarte în mod prudent negocierile asupra liberalizării comerțului cu servicii în conformitate cu articolul V din GATS, pentru a avea ca rezultat ameliorări concrete în planul angajamentelor de liberalizare asumate și respectate până în prezent și să afirme necesitatea unui cadru regulamentar clar și previzibil; să evite prezentarea de propuneri sau acceptarea cererilor în domeniul sănătății publice și al educației;
 - ad) să ceară Comisiei, dat fiind că mecanismele de soluționare a litigiilor incluse în precedentele acorduri comerciale de același tip încheiate între Comunitatea Europeană și alte țări rămân nepuse în practică, să propună idei noi în vederea dezvoltării unui instrument bilateral de soluționare a litigiilor, care să fie mai eficient și care să permită adoptarea de decizii în cazul litigiilor apărute într-unul din domeniile care țin de zona de liber schimb;
 - ae) să examineze cu atenție necesitatea, pentru Uniunea Europeană și America latină, de a tinde în principiu către atingerea punctului de convergență între diferitele acorduri în vigoare sau în curs de negociere dintre cele două regiuni, pentru a împiedica suprapunerea, din ce în ce mai accentuată, a numeroaselor compromisuri și angajamente – bilaterale, regionale și multilaterale - și dispoziții referitoare la liberalizarea din America Latină să nu genereze piedici neprevăzute în calea fluxului schimburilor și investițiilor;
 - af) să prevadă, în liniile directoare ale negocierii, promovarea unui sistem care încurajează crearea întreprinderilor mici și mijlocii ca elemente esențiale ale dezvoltării economice, ale generării de locuri de muncă și de confort social; pentru a lupta împotriva șomajului, să se pună accent pe dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii, grație accesului la credite însoțite de condiții liberale și să se elaboreze programe de susținere a întreprinderilor în domeniul inovației;
 - ag) să invite Comisia să furnizeze Parlamentului toate informațiile, dacă este cazul, în mod confidențial, privind recomandările sale referitoare la liniile directoare de negociere, precum și privind directivele de negociere definitiv adoptate;
2. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta recomandare Consiliului și, spre informare, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre ale Uniunii Europene și ale Comunității Andine.